

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

ПСИХОЛОГІЯ СПОРТУ

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>20</u>	<u>14</u>	<u>56</u>	<u>90</u>	<u>3</u>

1. Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Раєвська Яна Миколаївна

Доктор психологічних наук, професор кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: raewskaya@ukr.net

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Психологія спорту» відводиться **90** годин **3** кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 3 семестру на 2-ому курсі навчання.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Для успішного засвоєння дисципліни «Психологія спорту» студентам необхідно мати ґрунтовні знання з таких предметів:

Пререквізити:

- Загальна психологія – вивчає базові закономірності психічної діяльності, її структуру, функції та розвиток.
- Анатомія центральної нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності – розкриває будову ЦНС та механізми регуляції психічних процесів і поведінки людини.
- Вікова психологія – досліджує закономірності психічного розвитку особистості на різних етапах онтогенезу.
- Основи нейрофізіології – формують уявлення про функціонування нервової системи та її роль у забезпеченні психічної діяльності.

Постреквізити:

Після завершення дисципліни студенти зможуть застосовувати отримані знання у таких предметах та професійних сферах:

- Диференціальна психологія – розуміння особливостей взаємодії працівників у організації.
- Військова психологія – робота у організації з працівниками-військовими та особами, які пережили бойові дії.
- Психодіагностика – знання про сучасні діагностичні інструменти які використовуються у організації.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологія спорту» є складовою професійної підготовки здобувачів вищої освіти у галузі психології, фізичного виховання та спорту. Вона спрямована на формування системного уявлення про психологічні закономірності спортивної діяльності, розвиток умінь аналізувати психічні процеси та стани спортсменів, а також оволодіння знаннями щодо методів психологічної підтримки та оптимізації тренувального і змагального процесу.

У курсі розглядаються теоретичні основи психології спорту, психологічні механізми мотивації, емоційної та вольової регуляції, особливості тренувальної та змагальної діяльності, командної взаємодії, а також сучасні методи психологічної діагностики, корекції та консультування спортсменів.

Згідно навчального плану підготовки психологів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», вивчення навчальної дисципліни здійснюється на 2 курсі (денна форма навчання), на вивчення якої відводиться 90 годин.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Психологія спорту» призначена для формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про психологічні закономірності спортивної діяльності та розвиток практичних навичок їх застосування у професійній сфері. Вона забезпечує підготовку майбутніх психологів у галузі фізичного виховання до роботи зі спортсменами різного рівня, сприяє розвитку компетентностей у сфері психологічної підтримки, консультування та оптимізації тренувального і змагального процесу.

Дисципліна призначена також для формування здатності аналізувати психічні стани спортсменів, розробляти програми психологічної допомоги, застосовувати сучасні методи діагностики та корекції, а також інтегрувати психологічні знання з педагогічними та медико-біологічними аспектами спортивної діяльності.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Психологія спорту» є формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про психологічні закономірності спортивної діяльності, розвиток умінь аналізувати психічні процеси та стани спортсменів, а також оволодіння знаннями щодо психологічних методів оптимізації тренувального та змагального процесу.

Курс спрямований на:

- розкриття ролі мотивації, емоцій та вольових якостей у досягненні спортивних результатів;
- формування навичок психологічної підтримки спортсменів у стресових та екстремальних умовах;
- розвиток умінь застосовувати психологічні знання для підвищення ефективності тренувань, профілактики професійного вигорання та гармонізації особистісного розвитку спортсмена.

8. Завдання вивчення дисципліни

Завдання спрямовані на формування високого рівня професійної компетентності у здобувачів освіти, які зможуть ефективно працювати у сфері психології спорту:

- Ознайомитися з основними теоретичними положеннями психології спорту, її історією та сучасними напрямками розвитку.

- Засвоїти знання про психологічні механізми мотивації, емоційної регуляції та вольових процесів у спортивній діяльності.
- Вивчити особливості психічних станів спортсменів у тренувальній та змагальній діяльності, методи їх діагностики та корекції.
- Опанувати методи психологічної підтримки та консультування спортсменів, тренерів і команд.
- Розвинути навички застосування психологічних знань для оптимізації тренувального процесу, профілактики стресу та професійного вигорання.
- Сформуувати здатність до аналізу та оцінки психологічних факторів, що впливають на спортивні результати та особистісний розвиток спортсмена.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія спорту» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- основні теоретичні положення та історію розвитку психології спорту;
- психологічні механізми мотивації, емоційної регуляції та вольових процесів у спортивній діяльності;
- особливості психічних станів спортсменів у тренувальній та змагальній діяльності;
- закономірності командної взаємодії та психологічні чинники ефективності спортивних колективів;
- сучасні методи психологічної діагностики, корекції та консультування у спорті;
- напрями та перспективи розвитку спортивної психології у світовому та українському контексті.

Уміти:

- аналізувати психічні процеси та стани спортсменів у різних умовах діяльності;
- застосовувати знання про мотивацію, емоції та вольові якості для оптимізації тренувального та змагального процесу;
- використовувати методи психологічної діагностики та корекції у практичній роботі зі спортсменами;
- здійснювати психологічну підтримку та консультування спортсменів, тренерів і команд;
- розробляти та впроваджувати програми психологічної допомоги для підвищення ефективності спортивної діяльності;
- інтегрувати психологічні знання з педагогічними та медико-біологічними аспектами спорту.

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологія спорту» складається з двох змістовних модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи психології спорту

Тема 1. Предмет і завдання психології спорту.

Дисципліна визначає психологію спорту як галузь науки, що досліджує закономірності психічної діяльності спортсменів у тренувальній та змагальній діяльності. Розкривається її місце у системі психологічних знань та взаємозв'язок із педагогікою, медициною й фізичною культурою. Особлива увага приділяється практичним завданням – оптимізації психічних процесів та підвищенню ефективності спортивної діяльності.

Тема 2. Історія становлення та розвиток психології спорту

Анотація охоплює основні етапи розвитку спортивної психології від зародження у XX столітті до сучасних досліджень. Розглядаються ключові наукові школи, постаті та концепції, що визначили її становлення. Підкреслюється значення історичного досвіду для формування сучасних методів психологічної підтримки спортсменів.

Тема 3. Психологічні механізми мотивації у спортивній діяльності

Тема присвячена аналізу внутрішніх і зовнішніх мотивів, що спонукають спортсмена до досягнення результатів. Розглядаються теорії мотивації, роль цілей та цінностей у спортивній кар'єрі. Окремо акцентується увага на методах формування стійкої мотивації та профілактиці її зниження.

Тема 4. Емоційні та вольові процеси спортсмена

У темі висвітлюється значення емоційних станів та вольових якостей у досягненні спортивних результатів. Аналізуються механізми регуляції емоцій, подолання стресу та мобілізації вольових ресурсів. Показано роль психологічної підготовки у формуванні стійкості та впевненості спортсмена.

Тема 5. Психологічні особливості тренувальної діяльності

Анотація розкриває психологічні аспекти організації тренувального процесу, взаємодії тренера та спортсмена. Вивчаються фактори, що впливають на ефективність навчання рухових навичок і розвиток психічних якостей. Наголошується на важливості індивідуального підходу та психологічної підтримки у тренуванні.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти психології спорту

Тема 6. Психологія змагальної діяльності та стресостійкість

Тема присвячена аналізу психічних станів спортсменів у змагальних умовах, особливостям переживання стресу та мобілізації ресурсів. Розглядаються методи розвитку стресостійкості та психологічної готовності до змагань. Підкреслюється роль тренера і психолога у підтримці спортсмена під час змагань.

Тема 7. Психологія командної взаємодії у спорті

Анотація висвітлює закономірності групової динаміки та психологічні чинники ефективності командної роботи. Розглядаються питання лідерства, комунікації та згуртованості спортивних колективів. Показано значення психологічного клімату для досягнення високих результатів у командних видах спорту.

Тема 8. Методи психологічної діагностики та корекції у спорті

У темі розкриваються основні методи дослідження психічних станів спортсменів – тестування, спостереження, інтерв'ю та психофізіологічні методики. Описуються підходи до корекції негативних станів та розвитку позитивних якостей. Акцент робиться на практичному застосуванні діагностики для підвищення ефективності тренувань і змагань.

Тема 9. Психологічна підтримка та консультування спортсменів і тренерів

Анотація охоплює принципи та методи психологічного супроводу у спортивній діяльності. Розглядаються форми індивідуального та групового консультування, психотерапевтичні техніки та тренінги. Підкреслюється значення психологічної допомоги для збереження психічного здоров'я та професійного довголіття спортсменів.

Тема 10. Сучасні напрями та перспективи розвитку психології спорту

Тема присвячена новітнім дослідженням у галузі спортивної психології, включаючи використання технологій біофідбеку, нейропсихологічних методів та цифрових інструментів. Розглядаються перспективи інтеграції психології спорту з нейронауками та медициною. Наголошується на актуальності міжнародного співробітництва та розвитку прикладних програм для спортсменів різних рівнів.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем для вивчення	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			Контр. заходи
		лекц	практ	с.р	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи психології спорту					
Тема 1. Предмет і завдання психології спорту	11	2	2	6	Поточне опитування, заліки
Тема 2. Історія становлення та розвиток психології спорту	10	2	2	6	
Тема 3. Психологічні механізми мотивації у спортивній діяльності	12	2	-	6	

Тема 4. Емоційні та вольові процеси спортсмена	12	2	2	6
Тема 5. Психологічні особливості тренувальної діяльності	12	2	2	6
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти психології спорту				
Тема 6. Психологія змагальної діяльності та стресостійкість	12	2	-	6
Тема 7. Психологія командної взаємодії у спорті	11	2	2	5
Тема 8. Методи психологічної діагностики та корекції у спорті	11	2	-	5
Тема 9. Психологічна підтримка та консультування спортсменів і тренерів	11	2	2	5
Тема 10. Сучасні напрями та перспективи розвитку психології спорту	11	2	2	5
Усього, годин	90	20	14	56

11. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Аналіз предмета та завдань психології спорту Вивчення основних понять, визначення місця дисципліни у системі психологічних наук, самостійне опрацювання літератури щодо практичних завдань спортивної психології.	6
2	Тема 2. Історичні витoki та етапи розвитку психології спорту Ознайомлення з ключовими школами та постатями, аналіз історичних джерел, підготовка огляду сучасних тенденцій на основі історичного досвіду.	6
3	Тема 3. Мотиваційні механізми у спортивній діяльності Самостійне опрацювання теорій мотивації, порівняння внутрішніх і зовнішніх мотивів, складання прикладів формування стійкої мотивації у спортсменів.	6
4	Тема 4. Емоційні та вольові процеси у спорті Вивчення літератури про роль емоційних станів, аналіз методів регуляції емоцій, підготовка прикладів розвитку вольових якостей у спортсменів.	6
5	Тема 5. Психологічні чинники тренувальної діяльності Опрацювання матеріалів про взаємодію тренера і спортсмена, аналіз факторів ефективності тренувань, складання рекомендацій щодо індивідуального підходу.	6
6	Тема 6. Психологія змагальної діяльності та стресостійкість Вивчення особливостей психічних станів у змаганнях, аналіз методів розвитку стресостійкості, підготовка прикладів психологічної підтримки спортсменів.	6
7	Тема 7. Командна взаємодія у спорті Ознайомлення з теоріями групової динаміки, аналіз чинників згуртованості, складання рекомендацій щодо формування позитивного психологічного клімату.	5
8	Тема 8. Методи психологічної діагностики та корекції Самостійне опрацювання методів тестування та спостереження, аналіз прикладів корекції негативних станів, підготовка огляду практичного застосування діагностики.	5

9	Тема 9. Психологічна підтримка та консультування у спорті Вивчення принципів психологічного супроводу, аналіз форм індивідуального та групового консультування, складання прикладів програм психологічної допомоги.	5
10	Тема 10. Сучасні напрями розвитку психології спорту Ознайомлення з новітніми технологіями у спортивній психології, аналіз перспективних досліджень, підготовка огляду інтеграції психології спорту з іншими науками.	5
Всього		56

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Белова О.О. Психологія спортивної мотивації. – Харків: ХНПУ, 2018.
2. Белова О.О. Психологія фізичної культури і спорту. – Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2016.
3. Булатова М.М. Теорія і методика спортивного тренування. – Київ: Олімпійська література, 2013.
4. Лисенчук Г.А. Психологічні основи підготовки спортсменів. – Київ: НУФВСУ, 2012.
5. Лисенчук Г.А. Психологія спорту: навчальний посібник. – Київ: НУФВСУ, 2015.
6. Платонов В.М. Система підготовки спортсменів у олімпійському спорті. – Київ: Олімпійська література, 2015.
7. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання. – Львів: Світ, 2011.
8. Cox R. *Sport Psychology: Concepts and Applications*. New York: McGraw-Hill, 2012.
9. Gould D., Udry E. *Psychological Skills for Enhancing Performance*. Champaign: Human Kinetics, 1994.
10. Hanin Y. *Emotions in Sport*. Champaign: Human Kinetics, 2000.
11. Hardy L., Jones G., Gould D. *Understanding Psychological Preparation for Sport*. Chichester: Wiley, 1996.
12. Martens R. *Successful Coaching*. Champaign: Human Kinetics, 2014.
13. Moran A. *Sport and Exercise Psychology: A Critical Introduction*. London: Routledge, 2017.
14. Singer R.N., Hausenblas H.A., Janelle C.M. *Handbook of Sport Psychology*. New York: Wiley, 2001.
15. Vealey R.S. *Mental Skills Training in Sport*. Champaign: Human Kinetics, 2007.
16. Weinberg R., Gould D. *Foundations of Sport and Exercise Psychology*. Champaign: Human Kinetics, 2019.
17. Williams J.M., Krane V. *Applied Sport Psychology: Personal Growth to Peak Performance*. New York: McGraw-Hill, 2021.

Додаткові:

18. Andersen M.B. *Doing Sport Psychology*. Champaign: Human Kinetics, 2000.

19. Côté J., Gilbert W. *An Integrative Definition of Coaching Effectiveness and Expertise*. International Journal of Sports Science & Coaching, 2009.
20. Gill D.L. *Psychological Dynamics of Sport and Exercise*. Champaign: Human Kinetics, 2000.
21. Hackfort D., Schinke R.J. *The Routledge International Encyclopedia of Sport and Exercise Psychology*. London: Routledge, 2020.
22. Hanrahan S.J., Andersen M.B. *Routledge Handbook of Applied Sport Psychology*. London: Routledge, 2010.
23. Horn T.S. *Advances in Sport Psychology*. Champaign: Human Kinetics, 2018.
24. Jowett S., Lavallee D. *Social Psychology in Sport*. Champaign: Human Kinetics, 2007.
25. Krane V., Williams J.M. *Applied Sport Psychology*. New York: McGraw-Hill, 2010.
26. Orlick T. *In Pursuit of Excellence*. Champaign: Human Kinetics, 2015.
27. Roberts G.C. *Motivation in Sport and Exercise*. Champaign: Human Kinetics, 1992.

Інформаційні ресурси:

28. American Psychological Association (APA), Division 47 — apa.org/divisions/div47
29. European Association for Sport and Exercise Psychology — europsy.org
30. European Federation of Sport Psychology (FEPSAC) — fepsac.com
31. International Journal of Sport and Exercise Psychology — tandfonline.com/tsep
32. International Olympic Committee (IOC) — olympics.com
33. International Society of Sport Psychology (ISSP) — issponline.org
34. Journal of Sport & Exercise Psychology — journals.humankinetics.com/jsep
35. National Collegiate Athletic Association (NCAA) — ncaa.org
36. Psychology of Sport and Exercise — journals.elsevier.com/psychology-of-sport-and-exercise ([journals.elsevier.com in Bing](http://journals.elsevier.com/psychology-of-sport-and-exercise))
37. The Sport Psychologist — journals.humankinetics.com/tsp
38. World Health Organization (WHO) — who.int
39. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського — nbuv.gov.ua
40. Національний університет фізичного виховання і спорту України — uni-sport.edu.ua
41. Українська асоціація спортивної психології — uasportpsy.org.ua

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду,

відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді *диференційованого заліку*.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “**ВІДМІННО**” отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “**ДОБРЕ**” отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “**ЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “**НЕЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної

оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;

- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.